

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

29 januari 2003

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heren Jo Vermeulen, Dany Vandebossche, Herman Lauwers en Patrick Lachaert –
houdende wijziging van artikel 263sexies, § 1, van de nieuwe gemeentewet, wat de
onteigeningsbevoegdheid van de autonome gemeentebedrijven betreft

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heren Eddy Schuermans en Bart De Smet c.s. –
houdende wijziging van artikel 263sexies, § 1, van de nieuwe gemeentewet, wat de
onteigeningsbevoegdheid van de autonome gemeentebedrijven betreft

VERSLAG

namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid
uitgebracht door de heer Bart De Smet

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jan Penris.

Vaste leden :

de heer Bart De Smet, mevrouw Veerle Heeren, de heren Boudewijn Laloo, Mark Van der Poorten ;

mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht, mevrouw Dominique Guns, de heren Cis Schepens, Francis Vermeiren ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Jan Penris, Christian Verougstraete ;

mevrouw Anne-Marie Baeke, de heer Marcel Logist ;

de heer Dirk Holemans ;

de heer Dirk De Cock.

Plaatsvervangers :

mevrouw Sonja Becq, de heren Carl Decaluwe, Jan Verfaillie, Johan Weyts ;

de heren Julien Demeulenaere, Peter Gysbrechts, Patrick Lachaert, Stefaan Platteau ;

de heer Filip Dewinter, mevrouw Marijke Dillen, de heer Frans Wymeersch ;

mevrouw Hilde Claes, de heer Dany Vandenbossche ;

de heer Jo Vermeulen ;

de heer Jan Loones.

Zie :

1433 (2002-2003)

– Nr. 1 : Voorstel van decreet

– Nr. 2 : Amendement

Zie ook :

1446 (2002-2003)

– Nr. 1 : Voorstel van decreet

INHOUD

	Blz.
I. Inleidende toelichting door de heer Jo Vermeulen	4
II. Inleidende toelichting door de heer Eddy Schuermans	4
III. Algemene bespreking	4
IV. Artikelsgewijze bespreking	5
V. Stemming	5
VI. Reflectietermijn	6
TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE	7

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid besprak op 14 en 28 januari 2003 het voorstel van decreet van de heren Jo Vermeulen, Dany Vandenbossche, Herman Lauwers en Patrick Lachaert houdende wijziging van artikel 263sexies, § 1, van de nieuwe gemeentewet, wat de onteigeningsbevoegdheid van de autonome gemeentebedrijven betreft. Conform artikel 26, 2 van het Reglement van het Vlaams Parlement werd het voorstel van decreet samen geagendeerd met het voorstel van decreet van de heren Eddy Schuermans en Bart De Smet c.s. houdende wijziging van artikel 263sexies, § 1, van de nieuwe gemeentewet, wat de onteigeningsbevoegdheid van de autonome gemeentebedrijven betreft.

Het chronologisch eerst ingediende voorstel van decreet van de heer Vermeulen c.s. werd als basis van de artikelsgewijze bespreking genomen. Overwegende echter dat het doel van beide voorstellen van decreet identiek is en gelet op de wil van de respectieve indieners om tot een gemeenschappelijke tekst te komen, werd door de heren Jo Vermeulen, Dany Vandenbossche, Dirk De Cock, Patrick Lachaert en Eddy Schuermans een amendement ingediend op stuk 1433 (2002-2003) – nr. 1, ertoe strekkende de tekst van dat voorstel van decreet volledig te vervangen.

I. Inleidende toelichting door de heer Jo Vermeulen

De heer *Vermeulen* merkt op dat de wet van 28 maart 1995 de gemeenten de mogelijkheid biedt om voor activiteiten van industriële of commerciële aard een autonoom gemeentebedrijf met rechtspersoonlijkheid op te richten. Aan die bedrijven kunnen belangrijke taken worden toevertrouwd en ze hebben democratisch samengestelde organen die ook gecontroleerd kunnen worden. Een belangrijke bevoegdheid die momenteel ontbreekt, is echter de onteigeningsbevoegdheid. Een dergelijke bevoegdheid is onontbeerlijk als het bijvoorbeeld gaat om stadsontwikkeling.

De autonome havenbedrijven kennen vandaag wel al een onteigeningsbevoegdheid. Het is dan ook logisch die onteigeningsbevoegdheid ook toe te kennen aan autonome gemeentebedrijven. Een belangrijk gevolg van het toekennen van een onteigeningsbevoegdheid is dat de autonome gemeentebedrijven zullen vrijgesteld zijn van registratierechten.

De heer Vermeulen wijst erop dat het wetboek op registratierechten in een kosteloze registratie voorziet voor "de akten in der minne van onroerende goederen ten algemenen nutte, aan Staat, provincien, gemeenten, openbare instellingen en aan alle andere tot onteigening gerechtigde organismen of personen ...". De praktijk heeft uitgewezen dat hierin het woord "gerechtigde" bijzonder belangrijk is, vandaar dat dit ook uitdrukkelijk werd opgenomen in het voorliggende voorstel van decreet. Belangrijk is ook dat slechts tot onteigening kan worden overgegaan na machtiging door de Vlaamse regering.

II. Inleidende toelichting door de heer Eddy Schuermans

De heer *Schuermans* merkt op dat de inhoud van zijn voorstel van decreet nauwelijks verschilt van dat van de heer Vermeulen c.s. Een verschil is wel dat in het voorstel van decreet van de meerderheidsfracties in artikel 2 een beperkte invulling wordt gegeven van de autonome gemeentebedrijven die in aanmerking komen voor een onteigeningsbevoegdheid. In artikel 3 van het voorstel wordt de regering echter de mogelijkheid gegeven de onteigeningsbevoegdheid te verruimen naar andere autonome gemeentebedrijven.

De heer *Schuermans* heeft positieve ervaringen met de werking van autonome gemeentebedrijven. Er blijft altijd een democratische controle op het functioneren ervan via de gemeenteraad. Het autonome gemeentebedrijf heeft de mogelijkheid om met andere partners in een NV-structuur te stappen. In Hasselt bijvoorbeeld is er een samenwerking van het autonoom gemeentebedrijf met de GOM en de Limburgse Reconversie maatschappij om snel en efficiënt een wetenschapspark uit te bouwen. Als de autonome gemeentebedrijven ook zouden kunnen beschikken over een onteigeningsbevoegdheid, zouden ze over een zeer goed instrumentarium beschikken.

III. Algemene bespreking

De heer *Paul Van Grembergen*, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, verklaart dat de onteigeningsbevoegdheid van autonome gemeentebedrijven ook in het toekomstige gemeentedecreet zal worden opgenomen. Hij heeft er geen probleem mee dat een van beide voorstellen van decreet, die inhoudelijk volledig gelijklopend zijn, zou worden goedgekeurd. Men moet dan wel kun-

nen aanvaarden dat dit decreet wordt opgeheven op het ogenblik dat het gemeentedecreet in zijn totaliteit wordt gestemd. Verder heeft de minister geen bedenkingen bij de voorliggende voorstellen; zij liggen volledig in het verlengde van de bepalingen die inzake de onteigeningsbevoegdheid van autonome gemeentebedrijven in het ontwerp van gemeentedecreet zullen worden opgenomen.

De heer *Patrick Lachaert* vindt het geen probleem het decreet op te heffen op het ogenblik dat de minister met het ontwerp van gemeentedecreet naar het parlement komt. Het toekennen van een onteigeningsbevoegdheid aan autonome gemeentebedrijven is echter wel een dringende zaak, zodat het belangrijk is om het voorliggende voorstel van decreet vlug te stemmen.

De heer *Jo Vermeulen* sluit zich hierbij aan. Het is belangrijk het voorstel van decreet snel te stemmen, maar het decreet kan opgeheven worden als een identieke bepaling wordt opgenomen in het toekomstige gemeentedecreet.

De heer *Eddy Schuermans* stelt voor om tot een gemeenschappelijke tekst te komen. Hij wijst erop dat sinds de redactie van zijn voorstel van decreet het idee gegroeid is om ook voor de autonome provinciebedrijven een onteigeningsbevoegdheid in het decreet op te nemen.

De heer *Dany Vandenbossche* merkt op dat de Vereniging van de Vlaamse Provincies zelf een amendement heeft gesuggereerd met betrekking tot de onteigeningsbevoegdheid van de autonome provinciebedrijven.

Mevrouw *Hilde De Lobel* heeft geen bezwaar tegen het toekennen van onteigeningsbevoegdheid aan autonome gemeentebedrijven. Zij steunt ook het voorstel om tot een gemeenschappelijke tekst te komen. Beide voorstellen beogen wel hetzelfde doel, maar dat wordt technisch-juridisch op een andere wijze verwoord. Volgens het voorstel van decreet van CD&V kan de Vlaamse regering het autonome gemeentebedrijf machtigen te onteigenen in de gevallen waarin de regering oordeelt dat het verkrijgen van de betrokken goederen noodzakelijk is in het algemeen belang. In het voorstel van decreet van de meerderheid zijn de autonome gemeentebedrijven gerechtigd onroerende goederen te onteigenen die nodig zijn voor het verwezenlijken van hun statutaire doel. Tussen beide voorstellen is er dus wel een groot verschil. De indieners zouden het met andere woorden best eens worden over een gezamenlijke tekst.

De *minister* verwijst naar de Grondwet waarin inzake onteigening de notie van het algemeen belang vooropstaat. Dat moet hoe dan ook gerespecteerd worden. Vandaar is er geen fundamentele tegenpraak tussen beide voorstellen van decreet.

IV. Artikelsgewijze bespreking

Een amendement voorgesteld door de heren *Jo Vermeulen*, *Dany Vandenbossche*, *Dirk De Cock*, *Patrick Lachaert* en *Eddy Schuermans* strekt ertoe de tekst van het voorstel van decreet van de heer *Vermeulen* c.s. volledig te vervangen (*Parl. St.* VI. Parl. 2002-2003, nr. 433/2, amendement nr. 1).

De heer *Jo Vermeulen* merkt op dat de bedoeling van de beide oorspronkelijk ingediende voorstellen van decreet dezelfde is, met name het toekennen van onteigeningsbevoegdheid aan autonome gemeentebedrijven. Doordat ze gerechtigd zijn tot onteigeningen worden de autonome gemeentebedrijven automatisch vrijgesteld van registratierechten. De spreker verklaart verder dat de indieners van de beide voorstellen van decreet tot een gemeenschappelijke tekst zijn gekomen in de vorm van een amendement dat het voorstel van decreet van de heer *Vermeulen* c.s. in zijn geheel vervangt.

De heer *Jan Penris*, commissievoorzitter, verklaart dat het Vlaams Blok zich bij de stemming zal onthouden. Weliswaar kan hij de doelstelling van het voorstel van decreet bijtreden, maar hij betreurt dat men niet heeft gezocht naar een brede consensus onder alle partijen. Verder moet de spreker vaststellen dat de raden van bestuur van de reeds opgerichte autonome gemeentebedrijven geen correcte weerspiegeling zijn van de politieke realiteit. Er is met name een ondervertegenwoordiging van het Vlaams Blok in alle reeds opgerichte autonome gemeentebedrijven. Die partij staat dan ook wantrouwig tegenover instellingen die wel een emanatie zijn van de gemeentelijke democratie, maar er geen correcte weerspiegeling van zijn.

V. Stemming

Amendement nr. 1, dat het voorstel van decreet van de heren *Jo Vermeulen*, *Dany Vandenbossche*, *Herman Lauwers* en *Patrick Lachaert* houdende wijziging van artikel 263sexies, § 1, van de nieuwe gemeentewet, wat de onteigeningsbevoegdheid van de autonome gemeentebedrijven betreft, in zijn geheel vervangt, wordt aangenomen met 11 stemmen bij 3 onthoudingen.

VI. Reflectietermijn

Op verzoek van de heer Eddy Schuermans beslist de commissie eenparig dat er geen reflectienota's en reflectietermijn zullen zijn.

De verslaggever,

Bart DE SMET

De voorzitter,

Jan PENRIS

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

Aan artikel 263sexies, § 1, van de nieuwe gemeentewet, ingevoegd bij de wet van 28 maart 1995, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

“Het autonoom gemeentebedrijf is gerechtigd om na machtiging door de Vlaamse regering over te gaan tot de onteigeningen die noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van zijn doelstellingen.”.
